

What is the difference between them

מאי בינייהו –

OVERVIEW

The גמרא cites רב (who states שנים מיום ליום) and שמואל (who states עד שיגדור). The גמרא then asks between מאי בינייהו רב (ג' גדירות ויבצור ג' בצירות וימסוק ג' מסיקות ג' שנים [complete]). Our questions and clarifies this assumption.

asks: תוספות

ואם תאמר טובא איכא בינייהו דשלש בצירות יכולין להיות בשתי שנים –

And if you will say; there is a major difference¹ between רב and שמואל, since three grape harvests can be done in (slightly more than) two years -

שבסוף שנה בצר וב' בצירות אחרי כן בשתי שנים –

For he harvests at the end of the (first) year, and two additional harvests (one each) in the following two years. This would be a valid חזקה according to שמואל, who requires ג' שנים מיום ליום רב who requires ג' בצירות וכו'.

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דמשמע ליה דג' בצירות שלמות² כל שנות הבצירות³ –

And the ר"י answers that it seems to the גמרא that שמואל meant three complete harvests for all three years of harvesting.

has an additional question: תוספות

אבל תימה לרבינו יצחק אמאי לא משני דאיכא בינייהו חרפי ואפלי⁴ –

However the ר"י is astounded; why did not the גמרא answer that the difference between רב and שמואל is in a case of either חרפי or אפלי –

proves that this is a valid distinction: תוספות

כדאמרין בפרק בתרא דעבודה זרה⁵ (דף עה, ב) כמה מיישנן י"ב חדש –

¹ This is in contrast with the next question of תוספות where the proposed difference would not be as significant.

² Others insert here the word היינו.

³ Just as the second and third harvests are accomplished after a complete year of work, similarly the first year harvest is after a complete year of work (see סוכ"ד אות מט and מהרש"א).

⁴ חרפי means that the harvest season (of the third year) began earlier (than usual) and אפלי means that it began later. Therefore it is possible that ג' בצירות can be less than ג' שנים מיום ליום (by חרפי) or more than ג' שנים מיום ליום (by אפלי). See 'Thinking it over' # (1&) 2.

⁵ The ברייתא is discussing how one can make טהור his wine press or olive press if they are טמא. For certain parts (של) it is necessary that he not use them (מיישנן) for twelve months (שיפה ושל גמי).

As the ברייתא states in the last פרק of ע"ז; מסכת ע"ז; for how long does he age them; twelve months, this is the view of the ת"ק -

רבן שמעון בן גמליאל אומר מגת לגת מבד לבד –

rules, that he should not use them (מיישנן) from one wine harvest to the next, or from one olive harvest to the next; the גמרא asks -

היינו תנא קמא⁶ איכא בינייהו חרפי ואפלי⁷:

This ruling of רשב"ג is the same as the ת"ק; the גמרא answers the difference between them is by חרפי ואפלי; the גמרא should have given the same answer here. תוספות does not answer this question.

SUMMARY

The ג' בצירות וכו' according to שמואל must be שלמות (of a full year's work). Seemingly by חרפי ואפלי the חזקה may take less or more respectively according to ג' according to רב. ג' ש' מיום ליום than the שמואל.

THINKING IT OVER

גמרא mentions the חרפי ואפלי of איכא בינייהו (which is stated in the גמרא there) and by ג' חזקה⁸. Seemingly if מיישנן requires יב חודש (according to the ת"ק) how would רשב"ג explain that by חרפי it becomes טהור (dried out) quicker and by אפלי it becomes (dried out) טהור slower?!

Similarly here where תוספות assumes that by חרפי it would be a חזקה in less than ג' ש' and by אפלי it would not be a חזקה even after ג' ש'; how would we reconcile this with חרפי (when it is less than שטר by שטר, where is his ג' ש' מזדהר איניש בשטרא, טפי לא מיזדהר (ג' ש'), and why should he lose out by אפלי (where it is more than ג' ש')?!

2. Why is תוספות proposed answer of חרפי ואפלי a preferred answer⁹ more than the גמרא's answer of נערה?

⁶ There is a year between the harvests.

⁷ If it is חרפי it is less than י"ב חודש and if אפלי it is more than י"ב חודש. See 'Thinking it over' # 1.

⁸ See footnote # (4&) 7.

⁹ See footnote # 4.